Yhdyskuntalautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta 2025

Yhdkultk 11.08.2026 § 93
163/00.03.01/2026

Valmistelija

Tekninen johtaja Mikko Kari puh. 0444970308

1. Johdanto

Yhdyskuntalautakunta on perehtynyt tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025 ja antaa kunnanhallitukselle tämän lausunnon. Lausunto keskittyy niihin havaintoihin ja kehittämiskohteisiin, jotka kohdistuvat yhdyskuntalautakunnan alaisiin toimintoihin: tekniset palvelut, ympäristöpalvelut, tilapalvelut, kaavoitus ja mittaus sekä rakennusvalvonta.

Arviointikertomuksessa todetaan, että "yhdyskuntalautakunnan alainen toiminta toteutui vuonna 2025 pääosin tavoitteiden mukaisesti."

2. Arviointikertomuksen keskeiset havainnot yhdyskuntalautakunnan toimialalta

2.1 Teknisten palveluiden toiminnallinen ja taloudellinen toteuma

Arviointikertomuksessa todetaan, että teknisten palveluiden tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin ja strategiset tavoitteet etenivät suunnitellusti. Energiatehokkuustoimet ovat tuottaneet mitattavia tuloksia: "vedenkulutus väheni 15 % ja katuvalaistuksen energiankulutus laski yli 50 %."

2.2 Tilapalvelut

Tilapalveluiden taloudellinen tulos oli ylijäämäinen, ja investoinnit etenivät suunnitellusti. Arviointikertomus korostaa investointien ajoituksen merkitystä kunnan taloustilanteeseen nähden. Lautakunta yhtyy tähän näkemykseen ja korostaa investointien ennakkoarvioinnin tärkeyttä.

2.3 Ympäristöpalvelut

Arviointikertomuksessa todetaan, että "alueiden kunnossapitoon varatut määrärahat ylittyivät noin 130 000 €, mikä osoittaa tarvetta parantaa katu- ja viherrakentamisen kustannustehokkuutta."

Yhdyskuntalautakunta täsmentää, että vuoden 2025 kustannusylitys ei johtunut varsinaisesta katu- ja viherrakentamisen kustannustehottomuudesta, vaan talousarvioimattomasta Heinälän vuokramaan siivouksesta, jonka kustannukset vuonna 2025 olivat 167 000 euroa. Kyseinen siivousvelvoite perustui vuokrasopimukseen, ja sen toteuttaminen oli välttämätöntä alueen turvallisuuden ja ympäristön siisteyden varmistamiseksi.

Heinälän vuokramaan siivous jatkuu myös kesällä 2026, mikä tulee huomioida tulevien vuosien talousarviossa. Lautakunta korostaa, että kustannusylitys ei siten kuvaa ympäristöpalveluiden yleistä kustannustehokkuutta, vaan yksittäistä, ennakoimatta talousarvioon tullutta velvoitetta.

2.4 Kaavoitus ja mittaus

Arviointikertomus nostaa esiin kaavoituksen sujuvuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittämistarpeen: "Toiminnallisena kehittämiskohteena nähdään kaavoittamisen sujuvoittaminen ja asiakaslähtöisyys. Tavoitteena on lyhentää kaavaprosessin kestoa."

Yhdyskuntalautakunta täsmentää, että kaavoitustoimi kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan ja kaavoitusta ohjaa ja valmistelee kunnanhallituksen alainen maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta. Teknisten palveluiden viranhaltijat toimivat kaavoituksesta vastaavina viranhaltijoina.

Tältä osin lausunnon antaminen kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan.

2.5 Rakennusvalvonta

Arviointikertomuksessa todetaan, että rakennusvalvonnan kustannusvastaavuus jäi 52 prosenttiin, kun tavoitteena on 80 %. Lautakunta tunnistaa tämän haasteen ja pitää välttämättömänä, että kustannusvastaavuutta parannetaan.

Lautakunta täsmentää, että suurteollisuushankkeiden etenemisen tueksi vuoden 2026 talousarvioon on varattu lisäresurssi rakennusvalvontaan, ja rakennusvalvonnan taksat on tarkastettu. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan lupakäsittelyn kapasiteettia ja parannetaan kustannusvastaavuutta.

3. Yhteenveto

Yhdyskuntalautakunta katsoo, että arviointikertomus antaa oikeansuuntaisen ja kattavan kuvan toimialan tilanteesta vuonna 2025. Lautakunta sitoutuu arviointikertomuksessa esitettyihin kehittämistoimenpiteisiin ja pitää tärkeänä, että kunnan taloudellinen tilanne huomioidaan kaikessa toimialan suunnittelussa.

Arviointikertomus vuodelta 2025 jaetaan oheismateriaalina

Esittelijä — teknisten palvelujen toimialajohtaja Mikko Kari

Päätösesitys — Yhdyskuntalautakunta antaa kunnanhallitukselle valmistelun mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025.

Päätös — Yhdyskuntalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunnan lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta 2025

Mkktmk 12.08.2026 § 28
163/00.03.01/2026

Valmistelija	tekninen johtaja Mikko Kari (p. 0444970308)
	Arviointikertomus nostaa esiin kaavoituksen sujuvuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittämistarpeen: *"Toiminnallisena kehittämiskohteena nähdään kaavoittamisen sujuvoittaminen ja asiakaslähtöisyys. Tavoitteena on lyhentää kaavaprosessin kestoa."*
	Kaavoitustoimi kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan ja kaavoitusta ohjaa ja valmistelee kunnanhallituksen alainen maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta. Teknisten palveluiden viranhaltijat toimivat kaavoituksesta vastaavina viranhaltijoina.
	Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta toteaa, että kaavaprosessien kestoa ohjaa lainsäädäntöön perustuva osallistava kaavoitusmenettely, johon sisältyvät kuulutukset, nähtävilläolot, vuorovaikutusvaiheet sekä hallinnollinen päätöksenteko. Lisäksi kaavoitukselta edellytetään laajoja ja aikaa vieviä selvityksiä, kuten luonto-, liikenne-, melu-, hulevesi- ja vaikutusarviointeja, jotka ovat välttämättömiä kaavojen lainmukaisuuden ja hyväksyttävyyden varmistamiseksi.
	Toimikunta korostaa, että kaavaprosessien kesto ei siten johdu yksinomaan kunnan omista toimintatavoista, vaan merkittävältä osin lakisääteisistä menettelyistä ja selvitysvelvoitteista, jotka korostuvat erityisesti suurteollisuushankkeiden yhteydessä.
	Lisäksi toimikunta toteaa, että Muhoksen kunnan kaavoituspalvelut tuotetaan kokonaisuudessaan ostopalveluina, ja kunnan oma viranhaltijaorganisaatio kaavoituksen osalta on ohut. Muhoksen kunnan kaavoittajana toimii maankäyttöpäällikkö, ja Kaavoitus- ja mittaus -tulosyksikössä olevaa arkkitehdin virkaa ei ole säästösyistä täytetty. Tämä resurssitilanne vaikuttaa osaltaan kaavaprosessien kokonaiskestoon. Muhoksen kunnassa tyypillinen asemakaavahankkeen kesto on noin 16–18 kuukautta, mikä on linjassa valtakunnallisen kaavoitusmenettelyn vaatimusten kanssa.
	Arviointikertomus vuodelta 2025 jaetaan oheismateriaalina.
Esittelijä	tekninen johtaja Mikko Kari
Päätösesitys	Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta antaa kunnanhallitukselle valmistelun mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025.
Päätös	Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta hyväksyi teknisen johtajan esityksen.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Hyvapltk 18.08.2026 § 71
163/00.03.01/2026

Valmistelija	liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Sari Laakkonen p. 044 4970 403
	Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 15.06.2026 § 50 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen.
	Esityslistan oheismateriaalina arviointikertomus vuodelta 2025.
	Toimielinten mahdolliset lausunnot kunnanhallitusta varten pyydetään 30.9.2026 mennessä (kuntalain 121.5 § mukainen menettely).
	Tarkastuslautakunnan tekemä havainto oli, että liikuntakalenteri on tullut pysyväksi käytännöksi erilaisten väestöryhmien käyttöön ja se on koettu hyödylliseksi. Lisäksi tarkastuslautakunnan havaintona oli, että sähköinen varauskalenteri (Asio -tilanvarausjärjestelmä) on sujuvoittanut liikuntapaikkojen käyttöä.
	Tarkastuslautakunta nosti esiin arviointikertomuksessa kirjaston käyttöön ottaman omatoimikirjaston, josta on saatu hyvää palautetta sekä Muhoksella käytössä olevan tapahtumakalenterin, jonka taustalla on tapahtumia työstävä kulttuurifoorumi.
	Arviointikertomuksessa todetaan, että vuonna 2025 aloitti uusi hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta, joka on selkeästi tehostanut toimintaa ja palvelutuotantoa.
Esittelijä	liikunta- ja hyvinvointipäällikkö Sari Laakkonen
Päätösesitys	Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päättää merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arvioinnin oman toimialansa toiminnasta vuodelta 2025.
Päätös	Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi liikunta- ja hyvinvointipäällikön esityksen.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Opkaltk 02.09.2026 § 89
163/00.03.01/2026

Valmistelija

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta p. 044 4970 400

Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 15.06.2026 § 50 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 - päätös ja arviointikertomus annetaan tiedoksi toimielimille ja pyydetään toimielinten mahdolliset lausunnot kunnanhallitusta varten 31.8.2026 mennessä (kuntalain 121 § mukainen menettely)."

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 on esityslistan oheismateriaalina.

Tarkastuslautakunta on hyödyntänyt kunnan toimintakertomusta ja tilinpäätöstä, toimielinten pöytäkirjoja, Kuntaliiton julkaisuja ja mediatietoja toimialojen kuulemisten lisäksi. Käytössä ovat olleet myös Muhoksen kuntastrategia ja toimintaa ohjaavat asiakirjat.

Opetus- ja kasvatuspalveluiden tilikauden tulos oli 235 637 euroa talousarviota huonompi. Toimintatuotot toteutuivat suunniteltua paremmin (92 734 euroa). Myyntituotot (36 944 euroa) sekä tuet ja avustukset (99 500 euroa) ylittyivät. Sen sijaan maksutuotot alittuivat (44 965 euroa).

Toimintakulut ylittyivät suunnitellusta (548 036 euroa). Suurimmat ylitykset olivat henkilöstökuluissa (357 082 euroa) ja palveluiden ostoissa (126 236 euroa). Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta noin 630 000 euroa johtuen mm. palkkojen 2.5 yleiskorotuksesta 1.10.2025 ja poissaoloista.

Opetuksen ja kasvatuksen sisäiset tulosalueet ja sitovuustasot ovat opetuksen ja kasvatuksen hallinto (100,97 %), varhaiskasvatus (99,73 %), Kirkonkylän koulu (99,75 %), muu perusopetus (100,32 %), yläkoulu (101,50 %), erityisopetus/laitoskoulut (107,80%), lukiokoulutus (100,94 %) ja Oulujoki-Opisto (99,13 %). Absoluuttisesti suurimmat tuloksen poikkeavuudet olivat erityisopetus/laitoskoulut (-166 897 euroa), yläkoulu (-67 141 euroa), lukiokoulutus (-18 715 euroa) ja varhaiskasvatus (+18 553 euroa).

Opetus- ja kasvatuslautakunta haki lisämäärärahaa talousarviovuoden aikana neljänä eri asiakohtana yhteensä noin 319 000 euroa perusopetuksen ja lukion henkilöstökuluihin sekä varhaiskasvatuksen palveluseteliin.

Toimintavuoden lopussa varhaiskasvatuksessa oli 435 lasta, joista noin 40 lasta palveluseteliasaikkaina yksityisessä päiväkodissa. Varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli 87,23 % ko. ikäluokan lapsista. Kaikille lapsille saatiin paikka järjestymään lakivelvoitteen aikana. Vuotta aiemmin varhaiskasvatuksessa oli 487 lasta. Tammikuussa 2026 lapsia arvioitiin olevan 488. Päiväkotien osallistumisasteessa on näkyvissä nousua, kun taas perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa laskua.

Perusopetuksessa oli tilastointipäivänä 20.9.2025 1295 oppilasta, kun vuotta aiemmin heitä oli 1318. Lukiossa vastaavat luvut olivat 208 ja 194.

Opetus- ja kasvatustoimessa on nähtävänä kaksoishaasteita, toisaalta lainsäädännön velvoitteet ja koululaisten kasvavat tuen tarpeet vs. toisaalta kunnan taloudelliset voimavarat. Toimiala on läheisessä kosketuksessa hyvinvointialueiden toiminnan kanssa ja on tärkeää, että kouluille saadaan riittävät terveyspalvelut.

Opetus- ja kasvatustoimi muodostaa tällä hetkellä kunnan suurimman toimialan, jolla on vaikutusta kunnan imagoon ja vetovoimaan laadukkaiden palvelujen tuottajana. Päivittäisten asiakkaiden määrä on noin 2000 lasta ja lisäksi vanhemmat. Toimiala joutuu väistämättä olemaan mukana kuntatalouden tasapainottamisessa.

Esittelijä

sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta

Päätösesitys

Opetus- ja kasvatuslautakunta päättää merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arvioinnin oman toimialansa toiminnasta vuodelta 2025.

Käsittely

Ennen asian käsittelyä lautakunnan jäsen Eija Jurvanen ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyssä, koska hän on tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja. Eija Jurvanen poistui kokouksesta klo 18.08.

Päätös

Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.

Päätöksen teon jälkeen klo 18.19 Eija Jurvanen palasi kokoukseen.